

**ESPURNES
BARROQUES**

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

PATRICIA GARCÍA GIL
Matisos d'afinitat a través del fortepiano

Dissabte 26 de setembre de 2020, 11:30h.

Fàbrica El Paperer
CARDONA (BAGES)

PROGRAMA

Mateo Pérez de Albéniz (1755-1831)

Sonata en Re Major

Antoni Soler (1729-1783)

Sonata n. 78 en Fa sostingut menor

Marianne von Martinez (1744-1812)

Sonata en Mi Major

Allegro

Andante

Presto

Franz Joseph Haydn (1732-1809)

Sonata n. 59, Hob. XVI-49

Allegro

Adagio e cantabile

Finale. Tempo di Menuet

Ludwig Van Beethoven (1770-1827)

Sonata n. 8 Op. 13 en Do menor, “Patètica”

Grave. Allegro di molto e con brio

Adagio cantabile

Rondo. Allegro

Durada aproximada: 60' sense pausa

NOTES AL PROGRAMA

El fortepiano va arribar a l'Espanya del segle XVIII de la mà del pensament il·lustrat europeu, que preconitzava el desig d'igualtat entre tots els éssers humans i el seu dret de tenir accés a l'educació, a la cultura i a l'art. Tot i que el clavicèmbal i el fortepiano van conviure durant diversos anys, aquest anhel d'igualtat social va veure's reflectit en l'evolució del nou instrument que, a diferència del clavicèmbal, va començar a ocupar estances altres que les dels salons aristocràtics. Aquesta relativa universalització de l'instrument estava propiciada per la possibilitat de fabricar-los de manera més serialitzada gràcies als avenços de la Revolució Industrial. I, al seu torn, això va traspasar les composicions musicals i l'escriptura pianística, ja que la nova Europa de ment oberta va propiciar un intercanvi cultural que va enriquir tant els compositors com el públic.

Les dues breus sonates de dos dels “pares” de l'escola de tecla espanyola (Mateo Pérez de Albéniz i Antoni Soler) estan a cavall entre el barroc i el classicisme, escrites en un estil profundament influït per les melodies andalusines i els ritmes vius de les castanyoles i el rasqueig de la guitarra. Antoni Soler va ser mestre d'orgue i clave de la família reial, i la influència dels seus anys d'aprenentatge amb Domenico Scarlatti (que va afavorir la presència del fortepiano a la cort espanyola) es percep en la forma, en les progressions harmòniques inesperades i en el virtuosisme tècnic que demana a l'interpret i a l'instrument. El concert s'iniciarà, però, amb una breu sonata de Mateo Pérez de Albéniz que, a banda de prolífic compositor, fou un gran promotor de la música de Mozart i Haydn a Espanya.

Marianne von Martínez, coneguda a Viena com “la petita espanyola” pel seu origen alemany i espanyol, va ser apadrinada per il·lustres personalitats com el poeta Pietro Metastasio o els compositors Nicola Porpora o un jove Joseph Haydn, que la van ensenyar a tocar i a compondre. A la mort de Metastasio, el poeta li va deixar a ella i la seva germana una àmplia herència que els va permetre viure folgadamente la resta dels seus dies. A partir d'aquell moment, la seva llar es va convertir en centre de reunió d'artistes i compositors de la talla de Mozart i Beethoven. Les seves obres, escrites per a clave o fortepiano, tot i estar clarament inscrites en l'estil galant, mantenen algunes floritures que ens recorden les sonates espanyoles.

A la mateixa Viena on Marianne von Martínez vivia amb tots els privilegis, el gran geni de Bonn treballava per lliure, una situació completament inusual en la societat de l'època. Haydn era ja un compositor famós i respectat quan es va convertir en el seu primer mestre de composició. Malgrat tenir una relació complicada a causa del caràcter impetuós i idealista de Beethoven, la seva originalitat compositiva va fer que —amb els anys— l'admiració entre mestre i deixeble fos mútua.

Curiosament, també Beethoven era conegut a Viena com “l'espanyol” per la seva pell fosca, la seva alçada per sota de la mitjana i la seva personalitat apassionada. Fos o no a causa d'aquest malnom, el cert és que Beethoven es va interessar per la cultura hispànica: va orquestrar

NOTES AL PROGRAMA

Egmont, l'obra teatral homònima de Goethe, on Beethoven descriu musicalment el patiment flamenc davant l'opressió de la monarquia absolutista espanyola. I també cal destacar que la seva única òpera *Fidelio* transcorre a Sevilla (amb Pizarro com un dels seus personatges), o que va sentir-se feliç de la derrota de Napoleó a Espanya el 1814.

Aquesta alegria per la derrota napoleònica cal entendre-la dins del marc mental d'un Beethoven sempre fidel als ideals de la Il·lustració, que Napoleó havia acabat traint. Dins de la seva obra es percep la tensió, la lluita i la perseverança de la novetat contra el vell, de la voluntat contra l'adversitat, i de la necessitat de revolució per arribar a un estat superior com a éssers espirituals i socials. Per això, la seva música representa el pont al Romanticisme no sols a nivel estètic, sinó també vital. I és que a les seves mans, la forma sonata adquireix un nou nivell de contingut: és una explosió musical, no hi ha només varietat i belles melodies, sinó conflicte; i amb això, Beethoven il·lumina aspectes de la condició humana mai abans expressats en música, trastoca els ànims. I fidel a la contradicció, tan humana, enfronta a l'oient amb temes significatius com a idees expressades en música.

La generació de Beethoven va ser, possiblement, la primera en què el fortepiano era ja l'instrument de referència, en detriment del clave, que caigué progressivament en desús. La seva constant insatisfacció amb els instruments de què disposava el va convertir en el gran demandador de millores en els fabricants del seu temps. El piano experimentava, des de l'últim quart de segle XVIII, una successió de canvis incessants relacionats amb aspectes estructurals i mecànics que van donar lloc a diferències notables entre els models generats en els dos nuclis principals de producció d'aquest instrument, com eren Viena i Londres. Les diferències constructives no només es limitaven a la utilització de mecanismes diferents, com el cas dels pedals en els pianos anglesos o les genolleres en els vienesos, sinó que va donar origen a l'aparició de dues mecàniques molt diferenciades.

Personalment, em captiva la varietat mecànica i la demanda inexorable d'un toc refinat i íntim que requereix el fortepiano, a diferència del piano modern. La seva personalitat única convida a el diàleg amb el so i ens apropa a la seva concepció original, ens transporta al temps en què els compositors es delectaven amb cada nova innovació que aportava l'evolució tecnològica de l'instrument. Disposar d'un instrument així, ens incita a ser imaginatius en la interpretació, flexibles en l'escolta i ens ofereix el vehicle perfecte per transmetre els valors de la música clàssica: excel·lència, disciplina, amor per l'aprenentatge, connexió amb quelcom d'atemporal, amb els nostres sentiments i emocions, i amb la inspiració, la generositat, l'autenticitat, la creativitat i la imaginació.

Patricia García Gil

BIOGRAFIA

Patricia García Gil

La pianista Patricia García Gil, nascuda a Saragossa el 1987, és una de les fortepianistes amb més projecció internacional de la seva generació. Ha realitzat una gran quantitat de gires de recitals i concerts com a solista amb orquestra a Espanya, Anglaterra, Escòcia, Holanda, Itàlia, França, Algèria, Argentina, Uruguai, Xile, Mèxic, Sud-àfrica, la Xina i els Estats Units.

Des de ben jove ha obtingut nombrosos premis i guardons en Concursos Nacionals i Internacionals, incloent l'últim Concurs de Joventuts Musicals d'Espanya, en la modalitat de Música Antiga. Com a fortepianista ha estat guardonada al "Concurso Mario Calado de Pianoforte Romántico", "Concorso Internazionale Muzio Clementi", "Premio Ferrari di Forte-piano" y "Premio especial fortepiano Paris Music Competition".

El seu interès per l'estudi de la interpretació històrica la porta a intervenir regularment en les iniciatives de les fundacions Bartolomeo Cristofori, Saluzzo i Villa Bossi (a Itàlia), Royaumont i Abbaye aux Dames (a França), Geelvink Music Museum (a Holanda), Hong Kong Baptist University (a Xina), Historical Keyboard Society of North America, American Musical Instruments Society i Carolina Music Museum (als EUA).

Diplomada en art dramàtic, la seva ment oberta i creativa la porta a experimentar constantment, teixint ponts innovadors entre les arts visuals i escèniques i la música.

Col·laboradors i patrocinadors

Amb el suport de

Amb la col·laboració de

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · Constructora de Solsona · Sertic Knauf · Excavacions Cots Codina · Oficina de Turisme del Miracle Alapont SA · Gestoria Mas · Tèxtils Aiguadora SA · Piano Bages Òptica Jané · Gràfiques Muval · Oli Migjorn · Celler del Santuari del Miracle · Celler Grau i Grau · Celler Collbaix - El Molí · Urpina Celler Mas Sant Iscle · Celler Comalats · Formatgeria Veciana · Biolord Fundació Casa Dalmases · Xocolates Oro Vivo · Forn de pa Camps Cafès Gener - November Tea · Porc de Palou · La cuina del Ganxet Associació Riubrogent · Associació d'Amics del Poble de Vergós Guerrejat Centre Excursionista de Cardona · Fundació AMPANS